

Pro- vastaan Sport -jäsenyys - mikä on sinulle oikea vakuutussuunnitelma?

Monasti DAN-jäsenemme kysyvät heille parasta vakuutusturvaa. Onko mikäänlainen vakuutus riittävän hyvä? Erittäin yksinkertainen kysymys, mutta vaatii hivenen pohdiskelua. Kysymykseen voidaan puuttua parhaalla tavalla, jonka me kaikki tiedämmesukeltajan tavalla. Kun lähdemme syväsuikellukselle, onko meillä riittävästi ilmaa tai onko meidän käytettävä seoskaasuja? Kuten kaikki tiedämme, vastaus riippuu siitä, kuinka syvälle olemme menossa. Joissain syvyyksissä paineilma on sopivampaa, mutta mennessämme yli tiettyjen rajojen sopivat seoskaasut paremmin sukelluksen toteutukseen. Sama pätee vakuutusturvassa. Vakuutustenantajat, ennen kaikkea DAN yhdessä vakuutusyhtiönsä (International Diving Assurance Ltd) kanssa suunnittelevat erilaisia suojatasoja ja vakuutussuunnitelmia soveltumaan sukeltajien erilaisiin tarpeisiin perustuen, millaisia sukelluksia he tekevät, erilaisiin riskeihin, joihin sukellusvahingot sisältävät sekä ehkä vieläkin tärkeimpänä, sukeltajien erisuuruisiin lompakoihin.

Samalla kun DAN ja sen vakuutus haluavat tarjota jäsenilleen sekä sukellusyhteisölle yleensä palveluja mahdollisimman edullisesti, on vakuutusmaksujen oltava riittävät kattamaan kaikkien vahingoittuneiden sukeltajien korvausvaatimukset eikä jatkamaan palvelun tarjoamista myös pitkällä aikavälillä. Näkemyksemme on, että koska erityyppisillä sukelluksilla on erityyppiset riskit korvausvaatimuksen syntymiseen, on ainoastaan reilua, että maksettu hinta riippuu tällaisista riskeistä.

Samalla on todettava, ettei ole käytännöllistä hinnoitella jokaisen tyyppistä sukeltamista yksilöllisesti. Tämän vuoksi realistisempi ratkaisu on jakaa sukellusmaailma niihin, jotka harrastavat sukellusta (Sport) sekä niihin, joille sukeltaminen on ammattimaista (Professional). Mikä tekijä erottaa virkistys-/urheilu- ja ammattilaissukeltajan? Ammatilainen on henkilö, joka tienaa rahaa sukellusaktiviteeteillaan ja/tai hänellä on oppilassukeltajien taikka asiakkaiden huolenpitovastuu (Duty of Care), vaikka ilman palkkaa.

Esimerkkeihin voisi kuulua palkkiota saava sukelluskouluttaja, opas, valo tai videokuvaaja, biologi ja muut ammatit tai aktiviteetit, jotka vaativat työskentelemään (ja tienamaan rahaa) sukeltaen. Esimerkkeihin kuuluu myös seurojen kouluttajat ja sukellusvanhimmat, jotka toimivat vapaaehtoisina kerhojensa järjestämissä aktiviteeteissa. Kaikki nämä esimerkkihenkilöt laskettaisiin sukellusammattilaisiksi.

DANin vuosien aikana käsittelemien kymmenien tuhansien vahinkoilmoitusten antaman kokemuksen perusteella tekevät ammattisukeltajat enemmän vahinkoilmoituksia, kuin virkistyssukeltajat, sekä määränsä että vakavuutensa puolesta.

Vaikka ammattilaissukeltajat ovat yleensä kokeneempia kuin virkistyssukeltajat, johtuu tämä määrä ja vakavuus yleensä seuraavista seikoista:

- Ammattilaissukeltajat ovat enemmän vedessä kuin virkistyssukeltaja olisi. Virkistyssukeltaja esimerkiksi sukeltaa normaalisti keskimäärin 15-20 sukellusta vuodessa, kun ammattilaisen taasen odotetaan sukeltavan melkein joka päivä.
- Ammattilaissukeltajien on sukellettava suurempiriskisessä ympäristössä, pitäen esimerkiksi huolta kokemattomista sukeltajista.
- Joillain kokeneilla sukeltajilla on taipumus suhtautua omaan turvallisuuteensa ylimalkaisesti (oletko koskaan kuullut kokeneen sukeltajan, joka venytti turvarajoja sanoneen "Tiedän, mitä teen. Olen tehnyt näin aikaisemminkin eikä minulla koskaan ole ollut ongelmia"?).
- Ammattilaissukeltajilla on katsotaan olevan suurempi vastuu muita kohtaan.

Sen vuoksi ammattilaissukeltajat kohtaavat enemmän tilanteita, joissa jokin asia menee pieleen ja heidän

on käytettävä kokemustaan pitäessään jopa isompaa huolenpitoa.

Tämän johtopäätöksen jälkeen on ainoastaan reilua sanoa, että virkistyssukeltajan ei tulisi maksaa vakuutusturvastaan yhtä paljon kuin ammattilaisen. Kysymys siitä, kuinka hyvä on virkistyssukeltajan vakuutussuoja ammattilaissukeltajalle, kun mietitään erityisesti sukelluskouluttajia ja vakuutusehtoja.

Sport- ja Pro-suunnitelmat voidaan jakaa kahdelle tasolle. Tarjottu turva on "onnettomuusturva" sekä "vastuuturva". Sen vuoksi sukellusammattilaisen tulisi pystyä välttämään eroja Sport- ja Pro-suunnitelmien välillä yksinkertaisesti katsomalla, millä perusteella hän tarvitsee vastuuvakuutuksen. Mietitään kahta tyypillistä kysymystä, joita sukeltajat esittävät välttyäkseen hankkimasta vääränlaista vakuutusta.

Kysymys 1

"Olen sukelluskouluttaja (tai -opas), mutta sukellusyhdistys tarjoaa vastuuvakuutuksen. Onko Sport Plan minulle soveltuva. Haluan säästää vähän rahaa?"

Vastaus

Ei ole. Koska Sport-jäsenyys on hinnoiteltu ja suunnattu virkistyssukeltajille, sen tarjoama vakuutussuoja kattaa ainoastaan virkistyssukeltajana vaaditun vastuuvakuutussuojan. Se ei sisällä minkäänlaista ammattilaisaktiviteettia, koska ammattilaisten on maksettava vakuutuksestaan reilu hinta (minkä Pro-jäsenyys maksaa) jopa vakuutuksen "onnettomuus"-osasta. Tämä ei tarkoita, etteikö sukelluskouluttaja nauttisi Sport-vakuutuksen vakuutusturvaa, mutta se tapahtuu ainoastaan hänen ollessaan virkistyssukelluksilla. Mikäli kouluttajalle sattuisi onnettomuus hänen työskennellessään kouluttajana tai oppaana, ei Sport Planin vakuutusturva (tai vastuuvakuutus) kattaisi onnettomuutta. Muista, että ostat vakuutuksen ollaksesi vakuutettu et maksaaksesi halpaa vuosimaksua. Joka tapauksessa vastuuvakuutuksen vuosimaksu maksaa normaalisti yhden sukelluksen hinnan ja on aina hyödyllistä omata oma vastuuvakuutus siltä varalta, että oman liiton vakuutuksella olisi rajoituksia.

Kysymys 2

"Olen luokitukseltani kouluttaja, mutten enää työskentele sukelluskouluttajana tai oppaana. Olen kuitenkin pitänyt koulutusstatukseni voimassa etten menettäisi koulutus statustani. Onko Sport Plan minulle soveltuva?"

Vastaus

Jälleen kerran on tehtävä ero vakuutuksen kahden osan välillä. Tässä tapauksessa "onnettomuusvakuutuksessa" ei olisi mitään ongelmaa, koska sukeltaminen ei ole ammattilaisytyypistä. Mitä taas tulee vastuupuoleen, on asia monimutkaisempi. Vaikka "Sport-vakuutus" kattaisinkin "oikeusturvan" jos sitä tarvitaan, vakuutuksen korvausmäärä ei välttämättä ole riittävä. Tämä, koska kun puhumme vastuuvakuutuksesta, katsomme ensin, millaiseen huolenpitovastuuseen (duty of care) eri maiden lait asettavat luokitetun sukelluskouluttajan. Useiden maiden laki katsoo, että kouluttajalla on aina "huolenpitovastuu" vähemmän luokiteltuja kanssasukeltajiaan kohtaan, vaikka hän ei työskentelisikään kouluttajana kyseisellä sukelluksella. Tämän vuoksi luokitetuilla kouluttajilla on suurempi vastuu myös hupisukellusten aikana ja hänen vakuutuksessaan on syytä olla korkeimmat korvausmäärät.

Meidän suosituksemme on sen vuoksi katsoa tilannetta seuraavalta kantilta: jos olet ammattilainen, olet aina ammattilainen ja sinun on vakuutettava itsesi ammattilaisena. Sport-vakuutus saattaa olla riittämätön ja muutaman euron säästäminen ostettaessa ainoastaan Sport-vakuutus saattaa tulla kalliiksi, jos jotain menee pieleen. Aivan kuten kuuntelit aina, kun oma sukelluskouluttajasi sanoi opetellessasi sukeltamaan, kuuntele sukellusvakuutusten asiantuntijoita, kun mietit vakuutusturvaasi.